

ringsradiozender die na Troelstra's revolutiedreiging in Maastricht geplaatst was, generaal Winkelman een telegram (niet eens in code, in gewone tekst: de Duitsers vingen het op) van de volgende inhoud: 'Ik zie mij gedwongen, met de Duitse bevelhebber te onderhandelen, aangezien verzet niet langer mogelijk is en aangezien terugtochtswegen in Duitse handen (zijn).'¹

Van 'onderhandelen' was evenwel geen sprake. Een van de ondercommandanten van overste Govers deelde de Duitsers bij de Wilhelminabrug mee, dat het verzet gestaakt zou worden.² Spoedig vervoegde zich een Duitse kolonel op het stafkwartier. Op zijn vraag waar de Nederlandse artillerie stond, werd hem geantwoord dat die er niet was, waarop hij ongelovig de schouders ophaalde en zei: 'Wie wollen Sie kämpfen wenn Sie keine Artillerie haben?'³ Er waren, toen overste Govers zich overgaf, vier-en-veertig Nederlandse militairen gesneuveld of dodelijk gewond geraakt, de meesten aan het Julianakanaal, vijf in en bij Maastricht.⁴

Met dat al konden de Duitsers bij Maastricht met hun tanks niet over de Maas. Ze sloegen er twee pontonbruggen waarvan de eerste pas in de nacht van 10 op 11 mei gereed kwam. Intussen hadden ze een gevechtsgroep door Maastricht naar het Albertkanaal gezonden; de leden van die groep moesten met rubberbootjes en op planken van het oostelijk deel van de St. Servaesbrug naar het westelijk deel gaan dat, na de ontploffing, zo steil uit de Maas oprees dat de Duitsers met ladders tegen het brugdek moesten opklauteren.⁵ Eben Emael capituleerde in de ochtend van de 11de, de tanks van de 4de *Panzer-Division* hadden toen zowel de Maas als het Albertkanaal al achter zich gelaten.

Wat de bevolking van Zuid-Limburg betrof: de intocht van de Duitsers had bij velen angst gewekt; anti-Duitse geschriften (kwam het misschien tot huiszoekingen?) werden in groten getale verbrand. 't Was opmerkelijk, zoveel schoorstenen die schitterend te noemen zonnemorgen van de 10de mei stonden te roken in Vaals', schreef een inwoner in haar dagboek.⁶ Zal het elders anders geweest zijn? In Vaals werden enkele communisten meteen gearresteerd en weggevoerd.⁷ De meeste Duitse soldaten hadden het druk met het bestormen van winkels om met hun *Reichskreditkassenscheine* sigaretten en chocola te kopen. 'Sommige van die heren', aldus het dagboek dat wij zojuist citeerden, 'informeerden daarbij waar zij nu eigenlijk waren, en wanneer hun gezegd werd: jelui bent Nederland binnengevallen, stonden

¹ Tekst in *Heeresgruppe B, Ia, Akte VIIb, Heft 1 zum KTB no. 4* (CDI, 32.1139).

² Kamerling: *Zuid-Limburg*, p. 70. ³ A.v., p. 71. ⁴ A.v., p. 81. ⁵ Nierstrasz: *Algemeen Overzicht*, p. 256. ⁶ J. C. M. Käller-Wigman: 'Verslag van de Duitse inval op 10 mei 1940', p. 5 (Collectie dagboeken, no. 289a). ⁷ A.v.